

Elżbieta Małecka*

Obowiązki operatorów pocztowych oraz instrumenty przysługujące Prezesowi UKE w zakresie wykrywania i zwalczania praktyk monopolistycznych na rynku pocztowym w świetle rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644

Spis treści

- I. Uwagi wstępne
- II. Nadzór regulacyjny
- III. Obowiązki operatorów pocztowych
- IV. Nadzór regulacyjny związany z usługami doręczania paczek
- V. Uwagi końcowe

Streszczenie

Celem strategii jednolitego rynku cyfrowego jest zwiększenie udziału e-commerce w całkowitym PKB Unii. Za jedną z największych przeszkód dla rozwoju handlu e-commerce w całej Unii Europejskiej zostały uznane wysokie ceny i niedogodności transgranicznej dostawy przesyłek. W związku z tym od 2016 r. Komisja Europejska prowadziła prace nad opracowaniem rozporządzenia mającego na celu zwiększenie przejrzystości cenowej i wzmocnienie nadzoru regulacyjnego nad usługami transgranicznego dostarczania przesyłek, w sposób umożliwiający konsumentom i detalistom korzystanie z niższych cen dostaw i dogodnych opcji zwrotu przesyłek. Przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Dz. Urz. L 112 z 02.05.2018) wprowadziły m.in. zwiększone wymagania raportowania dla operatorów biorących udział w procesie doręczania przesyłek transgranicznych, które mają umożliwić krajowym organom regulacyjnym bardziej efektywne monitorowanie rynku takich przesyłek w celu lepszej identyfikacji potencjalnych trudności w jego funkcjonowaniu oraz procedurę i kryteria oceny przez krajowe organy regulacyjne stopnia przystępności cen za usługi.

Słowa kluczowe:

JEL: K23

* Doktor, wykładowca w Zakładzie Prawa Handlowego i Gospodarczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego. Autorka artykułów związanych z prawem administracyjnym i sektorem telekomunikacyjnym; e-mail: elzbieta_malecka@interia.eu.

I. Uwagi wstępne

Celem opracowania jest ukazanie nowego instrumentu prawno-administracyjnego ochrony konkurencji i konsumentów przysługującego Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej: Prezes UKE) na gruncie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Dz. Urz. L 112 z 02.05.2018) (dalej: rozporządzenie 2018/644).

W jego ramach starano się udowodnić tezę: nowy instrument przysługujący Prezesowi UKE – ocena opłat – nie zmienia instrumentarium już przysługującego temu organowi na gruncie obowiązujących przepisów.

Główną płaszczyzną prowadzonych rozważań są przepisy prawa, w szczególności rozporządzenia 2018/644 oraz Komunikatu Komisji z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie wytycznych dla krajowych organów regulacyjnych dotyczących przejrzystości i oceny stawek opłat za transgraniczne dostawy paczek na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/644 i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1263 COM(2018) 838 final.

Analizie poddano również opracowania i monografie naukowe. W opracowaniu zostały zastosowane metody: dogmatyczno-prawna oraz analityczno-syntetyczna.

II. Nadzór regulacyjny

Na koniec 2017 roku łączna wartość polskiego rynku usług pocztowych wyniosła 8 418,6 mln zł. W stosunku do roku poprzedniego łączna suma przychodów z usług pocztowych operatorów działających na polskim rynku wzrosła o 764,4 mln zł, co przełożyło się na 10% roczną stopę wzrostu, ponad dwukrotnie przewyższającą stopę wzrostu PKB całej polskiej gospodarki w 2017 r. Należy podkreślić, że na przestrzeni 2017 r. operatorzy zanotowali rozwój we wszystkich głównych kategoriach produktowych. Największy wpływ na to fenomenalne powiększenie wartości rynku miało zwiększenie przychodów z przesyłek kurierskich oraz przesyłek listowych. Ten dynamiczny wzrost przychodów z usług kurierskich napędzany był już kolejny rok wciąż rosnącymi wolumenami przesyłek zawierających towary nabywane przez konsumentów w transakcjach handlu e-commerce¹. Prowadzi to do pytania, czy instrumenty regulacyjne przysługujące Prezesowi UKE są wystarczające przy aktualnym poziomie rozwoju rynku?

Prezesowi UKE na gruncie ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (t.j. Dz.U. 2018, poz. 2188) przysługiwały i nadal przysługują następujące środki w zakresie wykrywania i zwalczania praktyk monopolistycznych: uprawnienie do kontroli przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu działalności pocztowej oraz prawo nakładania kar pieniężnych na operatorów. Zgodnie z art. 122 prawa pocztowego Prezes UKE jest uprawniony i jednocześnie obowiązany do sprawowania kontroli działalności pocztowej m.in. wykonywanej na podstawie ustawy (por. Domagała, 2016). Przy czym, w ramach postępowania kontrolnego pracownikom UKE przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu, wydanego przez Prezesa UKE pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, prawo do związanego z zakresem kontroli: dostępu do materiałów, dokumentów i danych podlegających kontroli, a także sporządzania ich kopii. Jednocześnie na kontrolowanym ciąży obowiązek udostępnienia wszelkich potrzebnych

¹ Raport o stanie rynku pocztowego w 2017 roku, UKE. Pozyskano z: https://uke.gov.pl/download/.../raport_o_stanie_rynk_u_pocztowego_w_2017_roku.pdf (12.02.2019).

dokumentów. W związku z tym, zdaniem autorki, nie ma potrzeby dodatkowo wzmacniać nadzoru regulacyjnego, gdyż Prezes UKE może pozyskać wszelkie potrzebne dane w ramach wskazanego postępowania kontrolnego.

Należy również podkreślić, że zgodnie z przepisami art. 43 prawa pocztowego na Prezesie UKE ciąży obowiązek przedkładania ministrowi właściwemu do spraw łączności raportu o stanie rynku pocztowego za rok ubiegły łącznie z wynikami kontroli działalności pocztowej w terminie do dnia 31 maja każdego roku. Raport jest sporządzany przede wszystkim na podstawie sprawozdania z działalności pocztowej za dany rok, które operator ma obowiązek składać Prezesowi UKE w terminie do dnia 31 marca danego roku. W sprawozdaniu zamieszcza się m.in. informacje dotyczące: sprzedaży usług pocztowych w ujęciu ilościowym i wartościowym w podziale na: usługi powszechne, usługi wchodzące w zakres usług powszechnych, przesyłki kurierskie, inne usługi pocztowe, koniecznym załącznikiem do przedkładanych informacji jest cennik usług pocztowych.

Zaznaczenia wymaga również kwestia, że Prezes UKE zawsze może zwrócić się z zapytaniem do danego operatora odnośnie do cennika danej usługi oraz wezwać go do wyjaśnień.

III. Obowiązki operatorów pocztowych

Od 2016 roku Komisja Europejska prowadziła prace nad opracowaniem rozporządzenia mającego na celu zwiększenie przejrzystości cenowej i wzmocnienie nadzoru regulacyjnego nad usługami transgranicznego dostarczania przesyłek, w sposób umożliwiający konsumentom i detalistom korzystanie z niższych cen dostaw i dogodnych opcji zwrotu przesyłek. Przepisy rozporządzenia 2018/644 wprowadziły też nowy instrument przysługujący Prezesowi UKE – ocenę opłat – który wiąże się z nowymi szczegółowymi obowiązkami informacyjnymi operatorów pocztowych. Należy zauważyć, że na przestrzeni lat wszelkie opracowania traktowały o zagadnieniu instrumentów antykonkurencyjnych w sposób jedynie cząstkowy (zob. np.: Kosikowski, 2010; Olszewski, 2013; Pawłowski, 2012; Strzyczkowski, 2011; Kohutek, 2012; Sylwestrzak, 2012; Bolecki, Drozd i Famirska, 2011). Dlatego w artykule skupiono się głównie na analizie przepisów.

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia 2018/644 operatorzy świadczący usługi doręczania paczek są obowiązani przekazywać krajowemu organowi regulacyjnemu w państwie członkowskim, w którym prowadzą działalność dwa rodzaje informacji, chyba że krajowy organ regulacyjny zwrócił się już o nie i je otrzymał. Należy zwrócić uwagę na konstrukcję tego przepisu, który wyraźnie wskazuje, że obowiązki informacyjne ciążyą na wszystkich operatorach świadczących takie usługi. Pierwszą grupę stanowią informacje dotyczące przedsiębiorcy, które operator przekazuje tylko raz. Są to m.in. takie informacje, jak: nazwa operatora, status prawny i forma prawna, numer identyfikacji podatkowej VAT, adres miejsca prowadzenia działalności. Przy czym, operatorzy świadczący usługi doręczania paczek w terminie 30 dni powiadamiają krajowy organ regulacyjny o wszelkich zmianach dotyczących wskazanych informacji (art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2018/644).

Drugą grupę stanowią informacje o działalności operatora, które operatorzy przekazują krajowemu organowi regulacyjnemu raz do roku w terminie dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego. Wskazane informacje obejmują m.in.: wielkość rocznego obrotu w ramach usług doręczania paczek, liczbę osób zatrudnionych przez nich w poprzednim roku kalendarzowym, uczestniczących w świadczeniu tych usług czy liczbę paczek obsłużonych w poprzednim roku kalendarzowym w państwie członkowskim.

Kolejnym obowiązkiem nałożonym na operatorów świadczących transgraniczne usługi doręczania paczek jest obowiązek przekazania publicznych cenników opłat za doręczenie pojedynczych przesyłek pocztowych niebędących przesyłkami z korespondencją należących do kategorii kreślonych w załączniku do rozporządzenia 2018/644. Operatorzy w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku kalendarzowego przekazują krajowemu organowi regulacyjnemu państwa członkowskiego, w którym prowadzą działalność, obowiązujące w dniu 1 stycznia każdego roku kalendarzowego publiczne cenniki opłat za doręczenie wskazanych przesyłek. Z obowiązku tego są zwolnieni operatorzy korzystający z wyłączeń określonych w art. 4 ust. 6 i 7 rozporządzenia 2018/644. Krajowe organy regulacyjne przekazują Komisji Europejskiej publiczne cenniki opłat uzyskane od operatorów nie później niż dnia 28 lutego każdego roku kalendarzowego. Przy czym, jak wskazuje normodawca powinny to czynić niezwłocznie. Dane te są publikowane na specjalnej stronie internetowej najpóźniej do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego (art. 5 rozporządzenia 2018/644).

IV. Nadzór regulacyjny związany z usługami doręczania paczek

Przepisy art. 6 rozporządzenia 2018/644 rozszerzają katalog instrumentów przysługujących Prezesowi UKE na rynku pocztowym o ocenę opłat za transgraniczną dostawę pojedynczej paczki oraz formułują wymóg wcześniejszego wskazania opłat, które powinny zostać poddane ocenie. Na podstawie publicznych cenników opłat, w odniesieniu do każdej pojedynczej przesyłki pocztowej wymienionej w załączniku do rozporządzenia 2018/644, Prezes UKE wskazuje opłaty za transgraniczne dostawy paczek stosowane przez operatora świadczącego usługi doręczania paczek pochodzącego z Polski, które podlegają obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej i które Prezes UKE obiektywnie uznaje za wymagające oceny. Wspomniane transgraniczne stawki opłat Prezes UKE obiektywnie ocenia, zgodnie z zasadami określonymi w art. 12 dyrektywy 97/67/WE, w celu wskazania stawek, które uznaje za nadmiernie wysokie. Zgodnie z przywołanym artykułem, dotyczącym zasad taryfowych organ regulacyjny kieruje się zasadami:

- przystępności cen i zapewnienia wszystkim użytkownikom, niezależnie od położenia geograficznego i z uwzględnieniem specyficznych warunków krajowych, dostępu do świadczonych usług;
- zorientowania cen na koszty, które stanowią zachętę do efektywnego świadczenia usług powszechnych;
- przejrzystości i niedyskryminacji (por. Zielińska, 2008).

W dniu 18 grudnia 2018 r. Komisja wydała Komunikat w sprawie wytycznych dla krajowych organów regulacyjnych dotyczących przejrzystości i oceny stawek opłat za transgraniczne dostawy paczek na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/644 i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1263 COM(2018) 838 final (dalej: Komunikat), w którym odniosła się do wszystkich kryteriów wskazanych w art. 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia 2018/644. Komunikat zawiera wytyczne dotyczące stosowania formularzy określonych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/1263 określającym formularz do celów przekazywania informacji przez operatorów świadczących usługi doręczania paczek (na podstawie art. 4 rozporządzenia) oraz przekazywania Komisji informacji zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia w ramach uruchomionej w tym celu elektronicznej bazy danych. W Komunikacie określono także wytyczne dotyczące metodyki, którą należy stosować

w odniesieniu do elementów wykorzystywanych do oceny stawek opłat za transgraniczną dostawę pojedynczej paczki przewidzianej w art. 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) 2018/644. Komunikat zawiera również wytyczne dotyczące obiektywnego mechanizmu filtrującego przed oceną, służącego do wskazania stawek opłat, które zostaną poddane ocenie.

Wytyczne dotyczą wewnętrznej sfery działania aparatu administracyjnego (Hoff, 1987) w związku z tym, przepisy art. 6 rozporządzenia 2018/644 należy analizować przez pryzmat ich treści, aby pełniej ukazać działania podejmowane przez Prezesa UKE. Zgodnie z Komunikatem, aby zminimalizować obciążenie administracyjne nałożone na krajowe organy regulacyjne i operatorów świadczących usługi doręczania paczek w rozporządzeniu 2018/644 zaproponowano, by informacje, które należy zgłosić, były przekazywane elektronicznie. W tym celu Komisja opracowała aplikację internetową skierowaną do krajowych organów regulacyjnych, za pomocą której organy te mogą przysyłać Komisji informacje na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia. Dodatkowo aplikacja ta, aby wspomóc krajowe organy regulacyjne w gromadzeniu tych informacji od operatorów, posiada również funkcję przekazywania informacji otrzymanych od operatorów krajowym organom regulacyjnym. W ramach aplikacji funkcjonują dwa moduły:

- służący przekazywaniu danych na podstawie art. 5 ust. 1, który umożliwia operatorom świadczącym usługi doręczania paczek (w tym operatorom świadczącym usługę powszechną) przekazywanie krajowemu organowi regulacyjnemu publicznych cenników opłat za oferowane przez nich usługi wchodzące w zakres 15 kategorii określonych w załączniku do rozporządzenia 2018/644;
- służący do przekazywania danych na podstawie art. 5 ust. 2, który umożliwia krajowemu organowi regulacyjnemu przysyłanie danych do Komisji; każdy krajowy organ regulacyjny może sprawdzić i zatwierdzić otrzymane dane przed przekazaniem ich Komisji².

W Komunikacie opisano również mechanizm filtrujący, korespondujący z wymogiem wcześniejszego wskazania opłat, które powinny zostać poddane ocenie sformułowanym w art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2018/644. Celem tego mechanizmu jest zmniejszenie obciążenia administracyjnego nakładanego na krajowe organy regulacyjne i operatorów świadczących usługi doręczania paczek objętych obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej, poprzez ukierunkowanie oceny przeprowadzanej na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia 2018/644 na ograniczoną liczbę stawek opłat. Stosowanie mechanizmu filtrującego przed oceną ma również na celu uwzględnienie zasady proporcjonalności. Mechanizmu nie należy jednakże stosować w celu zastąpienia lub powielenia procesu dogłębnej oceny przewidzianej w art. 6 ust. 2 i 3. Ponadto, mechanizmu filtrującego w żadnym razie nie należy stosować w celu wydania opinii czy opłaty są „nadmiernie wysokie”, ponieważ można ją wydać jedynie po zakończeniu oceny przeprowadzonej na podstawie art. 6 ust. 2 i 3. Mechanizm ten powinien być stosowany w celu dostarczenia, do czasu przeprowadzenia bardziej kompleksowej oceny, obiektywnych wskaźników służących wskazaniu rodzaju stawek, które można z łatwością ustalić na podstawie informacji, jakie można uzyskać zgodnie z art. 5 oraz mogą być nadmiernie wysokie.

² Komunikat Komisji z dnia 18.12.2018 r. w sprawie wytycznych dla krajowych organów regulacyjnych dotyczących przejrzystości i oceny stawek opłat za transgraniczną dostawę paczek na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/644 i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1263 COM(2018) 838 final, s. 3 i n.

Mechanizm ten nie jest oparty na kosztach (ani zastępczych wskaźnikach kosztów), które stanowią część procesu oceny. Jak wskazano w Komunikacie, aby porównanie było prawdziwe i rzetelne, stawki opłat w aplikacji Komisji należy skorygować zgodnie z parytetami siły nabywczej określonymi przez Eurostat. Ponadto, w celu złagodzenia sztywności wynikającej ze stałej stawki procentowej w odniesieniu do każdej kategorii należy ustalić przedział wynoszący między 25 a 5% najwyższej stawki opłaty – w pierwszych 2 latach, rozpoczynając od najwyższej stawki procentowej (tj. 25%) i stopniowo ją obniżając. Następnie – w drodze ścisłej współpracy między Komisją a krajowymi organami regulacyjnymi i Europejską Grupą Regulacji Rynku Usług Pocztowych – należy ustalić stawkę procentową, którą należy uwzględnić w tym mechanizmie³.

W art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2018/644 określono, że Prezes UKE w ocenie stawek opłat za transgraniczne dostawy paczek uwzględnia w szczególności następujące elementy:

- 1) krajowe i inne odnośne stawki opłat za porównywalne usługi doręczania paczek w państwie członkowskim nadania i w państwie członkowskim przeznaczenia. W Komunikacie bardzo szczegółowo określono metodykę w odniesieniu do realizacji tego elementu, należy podkreślić, że jeśli w wynikach oceny wystąpią znaczne różnice między stawką opłat poddaną ocenie a sumą opłat krajowych lub porównywalnymi zagranicznymi stawkami opłat, podstawowe znaczenie będzie miało w szczególności przeprowadzenie oceny odpowiednich ponoszonych kosztów usług poddanych ocenie⁴;
- 2) zastosowanie jednolitej stawki opłat do co najmniej dwóch państw członkowskich. Jak wskazano w Komunikacie, treść rozporządzenia 2018/644 dotyczy faktu, że jednolite stawki opłat za transgraniczne doręczanie paczek do przynajmniej dwóch państw członkowskich mogą mieć znaczenie dla ochrony spójności regionalnej i społecznej. Dlatego krajowe organy regulacyjne powinny uwzględnić fakt, że koszt konkretnej usługi (tj. koszt bazowy przesyłki pocztowej wysłanej w określone miejsce przeznaczenia) może w uzasadniony sposób różnić się od stawki opłat za usługę. W związku z tym, takich przypadkach ma miejsce pewne uśrednienie obejmujące różne miejsca przeznaczenia, a zatem przesyłki o odmiennych strukturach kosztów⁵;
- 3) wielkość dwustronnych obrotów, szczególne koszty transportu lub obsługi, inne stosowne koszty i normy jakości usług. Początkowym (i być może głównym) źródłem istotnych informacji w tym zakresie powinien być system księgowania kosztów stosowany przez operatorów świadczących usługę powszechną, który ustanowiono zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie usług pocztowych (zawierający na przykład informacje na temat obrotów i kosztów na usługę). Następnie informacje o kosztach będą porównywalne z usługami wymienionymi w załączniku do rozporządzenia 2018/644 tylko wówczas, gdy informacje o kosztach zostaną przedstawione w podziale na poszczególne produkty i będą rozliczane oddzielnie. W Komunikacie wskazano również, jak należy interpretować „inne koszty”, które należy uwzględnić. Z przepisów przyjętych przez Światowy Związek Pocztowy wynika, że termin „opłaty końcowe” obejmuje zarówno koszty końcowe (mające zastosowanie do przesyłek listowych), jak i końcowe udziały lądowe (mające zastosowanie do paczek). Pod tym względem na operatorów

³ Ibidem, s. 5.

⁴ Ibidem, s. 7.

⁵ Ibidem, s. 8.

świadczących usługi doręczania paczek należy nałożyć wymóg przekazywania krajowemu organowi regulacyjnemu informacji na temat poszczególnych opłat końcowych wchodzących w skład opłaty podlegającej ocenie. Ponadto mogą istnieć inne koszty właściwe dla określonej (dwustronnej) trasy, które mogą być istotne. Takie koszty mogą wynikać z doręczania w rejonach wyspiarskich bądź obszarach słabo zaludnionych lub górzystych⁶.

- 4) możliwy wpływ obowiązujących transgranicznych stawek opłat na osoby fizyczne oraz małe i średnie przedsiębiorstwa korzystające z omawianych usług, w tym znajdujące się na oddalonych lub słabo zaludnionych obszarach, oraz na użytkowników indywidualnych będących osobami niepełnosprawnymi lub osobami o ograniczonej sprawności ruchowej, w miarę możliwości bez niepotrzebnego ich obciążania (art. 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2018/644). W Komunikacie określono, że ocenę możliwego wpływu transgranicznych stawek opłat podlegających ocenie należy dokonać z perspektywy użytkownika (w szczególności z punktu widzenia dostępności i przystępności cenowej). Przy czym, wpływ takich stawek opłat nie powinien być jedynie hipotetyczny. Powinny istnieć powody (np. badania), aby sądzić, że wspomniane stawki opłat mają rzeczywiście wpływ na użytkowników uważanych za szczególnie narażonych⁷.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2018/644 w przypadku, gdy Prezes UKE uzna to za konieczne, może dodatkowo wziąć również pod uwagę w szczególności następujące kryteria: czy na mocy przepisów krajowych stawki opłat podlegają szczególnej regulacji cen oraz nadużywanie dominującej pozycji na rynku stwierdzone zgodnie z odnośnymi obowiązującymi przepisami. Pierwszy opcjonalny element, jaki Prezes UKE powinien wykorzystać, aby określić czy istnieje obiektywny powód, dla którego określono transgraniczną stawkę opłat jako potencjalnie nadmiernie wysoką, stanowią informacje zgromadzone w procesie regulowania stawek opłat⁸. Drugim opcjonalnym elementem, który krajowy organ regulacyjny może uwzględnić, są poprzednie działania w zakresie egzekwowania przepisów dotyczących konkurencji. W Komunikacie został ukazany przykład przypadków, w których organ ochrony konkurencji ustalił w przeszłości, że operator świadczący usługę powszechną nadużył swojej dominującej pozycji na rynku przy dostarczaniu przesyłek za granicę. Jak wskazano, w celu przeprowadzenia oceny takie ustalenie dokonane przez organ ochrony konkurencji miałyby zastosowanie głównie w sytuacji, gdy nadużycie dominującej pozycji na rynku wiązałoby się z wykorzystywaniem użytkowników końcowych (np. poprzez narzucanie wygórowanych cen), a nie z wykluczeniem konkurenta (np. poprzez rażące zaniżanie cen lub zawężanie marży)⁹. Jest to dyskusyjny element oceny, gdyż niejako wprowadza system oparty na recydywie w procesie wydawania oceny. W ten sposób podmiot, który został raz ukarany za nadużywanie pozycji dominującej na rynku stałby „podejrzany” i obejmowany mechanizmem filtrującym, niezależnie od podejmowanych działań.

Prezes UKE do celów dokonania oceny, jeżeli uzna to za niezbędne, żąda wszelkich istotnych dalszych dowodów w odniesieniu do stawek opłat, które są konieczne do przeprowadzenia oceny. Dowody te przedstawia się Prezesowi UKE w terminie miesiąca od otrzymania wniosku wraz

⁶ Ibidem, s. 9.

⁷ Ibidem, s. 10.

⁸ Ibidem.

⁹ Ibidem, s. 11

z uzasadnieniem stawek opłat podlegających ocenie (art. 6 ust. 5 i 6 rozporządzenia 2018/644). Prezes UKE przedkłada Komisji Europejskiej swoją ocenę do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego oraz nieopatrzoną klauzulą poufności wersję tej oceny, którą Komisja niezwłocznie publikuje. Normodawca zastrzegł, że powinno to nastąpić najpóźniej w ciągu miesiąca od jej otrzymania (art. 6 ust. 7 i 8 rozporządzenia 2018/644).

V. Uwagi końcowe

Przeprowadzone rozważania potwierdzają postawioną na wstępie tezę: nowy instrument przysługujący Prezesowi UKE – ocena opłat – nie zmienia instrumentarium już przysługującego temu organowi na gruncie obowiązujących przepisów. Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2018/644 w związku z art. 12 dyrektywy 97/67/WE Prezes UKE dokonuje oceny opłat również pod kątem niedyskryminacji, jednakże takiej oceny mógł dokonywać na gruncie obowiązujących przepisów, analizując informacje przekazywane przez operatorów w związku z realizacją obowiązków i uprawnień wypływających z art. 43 oraz 122 prawa pocztowego. Kwestię analizy przedstawionych przez operatorów danych należy również rozpatrywać przez pryzmat celów ustawy. Wspieranie konkurencji i zapobieganie praktykom monopolistycznym jest jednym z determinantów podejmowanych przez Prezesa UKE działań.

W związku z tym w ocenie autorki przepisy rozporządzenia 2018/644 nakładają na operatorów i organ dodatkowe obowiązki informacyjne, niemniej jednak nie wpłyną one znacząco na podejmowane przez Prezesa UKE działania związane z ochroną konkurencji, gdyż powielają już istniejące rozwiązania.

Bibliografia

- Bolecki, A., Drozd, S. i Famirska, S. (2011). *Prawo Konkurencji*. Warszawa: LexisNexis.
- Domagała, M. (2016). Charakter prawny uprawnień kontrolnych Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. *Forum Prawnicze*, 3(35), 56–69.
- Hoff, W. (1987). *Wytyczne w prawie administracyjnym*. Warszawa: PWN.
- Kohutek, K. (2012). *Praktyki wykluczające przedsiębiorstw dominujących*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Kosikowski, C. (2010). *Publiczne prawo gospodarcze Polski i Unii Europejskiej*. Warszawa: LexisNexis.
- Olszewski, J. (red.). (2013). *Prawo gospodarcze*. Warszawa: C.H. Beck.
- Pawłowski, A. (2012). *Publiczne prawo gospodarcze*. Warszawa: C.H. Beck.
- Strzyczkowski, K. (2011). *Publiczne prawo gospodarcze*. Warszawa: LexisNexis.
- Sylwestrzak, D. (2012). *Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*. Warszawa: LexisNexis.
- Zielińska, M. (2008). III dyrektywa pocztowa – ostatni etap reformy sektora pocztowego w Unii Europejskiej. *Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego*, 8, 10–15.